

UMUMIY O'RTA TA'LIM MAKTAB O'QITUVCHILARI UCHUN

QO'LLANMA

Sinf: 3-sinf

Darsning mavzusi: "Mening odatlarim"

Dars davomiyligi: 45 daqiqa

Dars maqsadi:

1. O'quvchilarga xulq-atvor va odatlarning ahamiyatini tushuntirish, yangilash va ularning jamiyatdagi o'rnini ko'rsatish.
2. Yomon odatlarni tushuntirish va ulardan saqlanishga yordam berish.
3. Qonunlarga rioya qilish odatini shakllantirish va o'zini boshqarish ko'nikmalarini o'rgatish.
4. O'quvchilarda axloqiy odatlarni rivojlantirish va ularga ijobiy ta'sir ko'rsatish.

Kutilayotgan natijalar:

1. O'quvchilar odatlar va ularning ahamiyatini yaxshi tushunadilar.
2. Yomon odatlarning zarari va ulardan qanday qochish kerakligini biladilar.
3. Qonunlarga rioya qilishning ahamiyatiga katta e'tibor qaratadilar.
4. O'zini boshqarish va odatlarini yaxshilash haqida faol mulohaza yuritadilar.
5. O'quvchilarda ijobiy odatlar shakllanadi va ularning hayotdagi roliga to'liq tushunadilar.

Metodlar:

- Rolli o'yinlar (O'zini boshqarish, yomon odatlardan saqlanish)
- Blits so'rov (Odatlar, qonunlarga rioya qilish haqida savollar)
- Suhbat (Yomon va yaxshi odatlar haqida muhokama)
- Hikoyalar (O'zini boshqarish, yomon odatlar haqida qiziqarli hikoyalar)
- Bilimlarni mustahkamlash (Amaliyot, savol-javoblar)

Foydalaniladigan materiallar:

- Chizmalar: "Yaxshi odatlar", "Yomon odatlar", "Qonunlarga rioya qilish", "O'zimni boshqaraman" tushunchalariga oid tasvirlar
- Kartochkalar: Odatlarning misollari, savollar va vaziyatlar
- Rasm: Insonlarning odatlariga oid rasmlar

Dars qismlari:

1. Darsga kirish (5 daqiqa)

- O'qituvchi: "Bugun biz odatlar haqida gaplashamiz. Odatlar — bu har kungi ish-harakatlarimiz, amaliyotlarimiz. Hayotimizda yaxshi va yomon odatlar birga hamroh bo'ladi. Biz qanday odatlar bilan yashashni istaymiz? Yomon odatlar nima va ulardan qanday saqlanish kerak?"
- Suhbat: "Yaxshi va yomon odatlar bizning hayotimizga qanday ta'sir qilishi mumkin? Qanday odatlarni rivojlantirish muhim?"

2. Mavzuni tushuntirish (10 daqiqa)

Yaxshi odatlar:

- Ta'rif: "Yaxshi odatlar — bu odamlarning turli ish-harakatlari, ularning hayotidagi ijobiy o'zgarishlar, odamlarning o'z-o'zini qo'llab-quvvatlashlari. Yaxshi odatlar orasida: vaqtni foydali taqsimlash, ishlarni samarali amalga oshirish, yordam berish, hurmat qilish."
- Misol: "Vaqtimizni yaxshi boshqarish va bilim olish uchun har kuni o'qish. Bu yaxshi odat."

Yomon odatlar:

- Ta'rif: "Yomon odatlar — bu salbiy natijalarga olib keladigan ish-harakatlar, ayniqsa, ular insonga yoki jamiyatga zarar yetkazishi mumkin. Masalan, tartibsizlik, harakatsizlik."
- Misol: "Agar odam barcha ishlarni kechiktirsa yoki bo'sh vaqtida foydasiz ishlarni qilishga odatlansa, bu yomon odatga kiradi."

Qonunlarga rioya qilish odati:

- Ta'rif: "Qonunlarga rioya qilish odati — bu insonning qonunlarni yaxshi bilishi va ularga rioya qilishga intilishidir."
- Misol: "Maktabda, jamoat joylarida qoidalarga rioya qilish, jamoat joylarida boshqalarning huquqlariga hurmat qilish."

3. Hayotiy vaziyatlar (Keys va kazuslar) (10 daqiqa)

Keys 1:

- Holat: "Sinfda bir o'quvchi kitobini yo'qotib qo'ydi. U kitobni topish maqsadida sinfdoshlariga murojaat qiladi. Unga qanday yordam berish mumkin va yomon odatlarning kelib chiqishini qanday oldini olish mumkin?"

- Savollar:
 1. Bu holatda qanday ijobiy odatlar yordam berishi mumkin?
 2. Yomon odatlardan saqlanish uchun nima qilishimiz kerak?

Keys 2:

- Holat: “Sinfda o‘quvchilar har kuni bir-birlariga yordam berishadi. Bir o‘quvchi har kuni vaqtini samarali boshqarar va bahslarda o‘z fikrini to‘g‘ri tushuntiradi. Uning o‘rtog‘i esa darslarga e‘tiborsiz bo‘lib, uy vazifalarini deyarli bajarmaydi.”
 - Savollar:
 1. Ta’lim olishda o‘zini boshqarish odati hayotda qanday samaralar keltiradi?
-

4. Rolli o‘yinlar (10 daqiqa)

Rolli o‘yin 1:

- Holat: “Sinfda bir o‘quvchi darsga doim ruchkasiz keladi. Yozma vazifalarni bajarish paytida sinfdoshlaridan “ortiqcha ruchka” so‘rab, ularning o‘z vazifalarini bajarishiga halaqit beradi. Sinfdoshlarda “ortiqcha ruchka” bo‘lmagan holatlarda yozma vazifalarni bajarmaydi. Bunday odat qanday oqibatlarga olib kelishi mumkin?”
 - O‘quvchilar ikki guruhga bo‘linib, rollarni o‘ynaydilar. Bir guruh yomon odatlarni tushuntiradi, ikkinchisi yoshlarga yordam berish uchun qanday qadamlar qo‘yish kerakligini izohlaydi.
-

5. Blitz so‘rov (5 daqiqa)

- Savollar:
 1. Yaxshi odatlar nima va ular qanday ta’sir qiladi?
 2. Yomon odatlar qanday muammolarga olib kelishi mumkin?
 3. Qonunlarga rioya qilishning ahamiyati nimada?
 4. Qanday yomon odatlardan saqlanish kerak?
-

6. Xulosa va tahlil (5 daqiqa)

- O‘qituvchi: “Har birimiz yaxshi odatlar bilan yashashimiz va yomon odatlardan saqlanishimiz kerak. Biz qonunlarga va qoidalarga rioya qilishga odatlanishimiz kerak. Shunda hayotimizda adolat, tinchlik va yaxshi muhitni shakllantiramiz.”
 - O‘quvchilarga yakuniy muhokama savoli: "Har birimiz qanday odatlar bilan yashashni istaymiz? Qanday amallar bizning kelajagimizga ijobiy ta’sir ko‘rsatadi?"
-

Darsni yakunlash:

Darsda olingan bilimlar xulosa qilinib, har bir o'quvchi o'zlarining yomon va yaxshi odatlarini yangilashga va bu odatlarni qanday yaxshilashga oid maqsad qo'yadi.